

STOVENSKI NAROD.

tehajta vsak dan zvezčer izvzemši nedelje in praznike ter velja po pošti prejemati na avstro-ogrsko dežele za vse leta 25 K, za pol leta 13 r, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem dom za vse leta 34 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, sa en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leta 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za Nemško celo leto 28 K. Za vse druge dežele in Ameriko 30 K. — Na naročbo brez izstodobne vpošiljavate naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od petrostopne peti-vrste po 14 h, če se oznanila tiska enkrat, po 12 h, če se tiska dvakrat in po 10 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj ne izvleči frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljalstvo je v Knafovih ulicah št. 5. — Upravnemu naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravnemu telefon št. 85.

Volilna reforma za kranjski deželní zbor.

V soboto je imel permanentni ustavni odsek, ki ima razpravljati o spremembah deželnozborskega volilnega reda, svojo prvo sejo.

Avgustičje, pod katerimi se je ustal ta odsek, niso bile posebno ugodne in splošno se je sodilo, da pogajanje med strankami glede volilne reforme ne bode imelo nobenega uspeha.

No, stvar se je zasukala drugače.

Že v določanski seji je bilo razpoloženje v odseku tako, da se je bilo nadejati, da se stranke vsaj v glavnih točkah zedinijo glede volilne reforme, a večerna seja se je končala s popolnim sporazumom.

Po načrtu novega volilnega reda, ki ga je sprejel ustavni odsek, bo štel novi deželni zbor 49 poslancev in 1 virilsta, dočim je dosedaj imel s škofom - virilistom vred samo 37 članov.

Število poslancev se je torej povečalo za 13, in sicer jih od teh odpade 11 na novo splošno kurijo, 2 novi mandata v dobi deželnega stolnega mesta Ljubljana v III. kuriji.

V smislu teh načelnih določb so se v zakonski načrt novega deželnozborskega volilnega reda spremembe: 1. Deželno stolno mestu Ljubljana v dobi v obstoječi mestni kuriji poleg dosedanjih dveh še dva nova mandata. V to svrhu se razdeli mesto v dva, po davčni moči in po številu prebivalstva kolikor možno enaka volilna okraja. Vsak izmed teh okrajev voli po dva poslance. Glede sestave in razdelitve teh volilnih okrajev je prepričeno, da vsebujejo narodno-napredne stranke, da stavi tozadne predloge.

2. Za dopolnilno volitev dveh novih poslancev v mestni skupini Ljubljana ima veljati še vse mesto kot en volilni okraj.

3. Izmed 11 mandatov v novi splošni kuriji odpade en mandat na deželno stolno mesto Ljubljana, 10 mandatov pa se teritorialno razdeli na ostale dežele z mesti in trgi vred. Klerikalni stranki se je dala pravica, da sme staviti predloge glede sestave in razdelitve volilnih okrajev v tej skupini.

4. Iz mestnega volilnega okraja Kočevje - Ribnica se izloči na izrečeno zahtevo Ribničanov trg Ribnica in se priklopi volilnemu okraju ostalih dolenskih mest in trgov. Ko-

čeve bo torej odslej samo volilo svojega poslance.

5. Nova sprememba deželnozborskega volilnega reda je mogoča samo, ako je navzočih v zbornici vsaj 42 poslancev.

Ti poslanci sklepajo o spremembah volilnega reda s tričetrinsko velenino.

To so glavne točke novega, po ustavnem odseku sprejetega volilnega reda, o katerem bo meseca junija definitivno sklepal plenum deželnega zборa.

Ako bo tudi deželni zbor sprejel ta načrt, potem se razpišejo na jesen volitev v splošni kuriji in dopolnilna volitev dveh novih poslancev v Ljubljani.

V tako izpopolnjenem deželnem zboru bodo imeli, kakor kaže sedanja situacija v deželi, klerikalci 26, na-

prednjaki 12, Nemci pa 11 poslancev.

Jezikovno uprašanje pred celovškim sodiščem.

Ne samo juriste, nego celo slovensko javnost bo zanimalo, kako je celovško okrajno sodišče utemeljilo sklep, s katerim se je zapovedalo strankinima zastopnikoma govoriti nemški ter odredilo počivanje postopanja.

Sodišče je izdalo zdaj pisnemu sklep, ki se glasi tako: C. kr. okrajno sodiščev Celovcu jevpravdnosti Ane S. po dr. Müllerju proti Filipu in Neži L. po dr. Brejcu in radi motenja posesti pri sporni razpravi dne 1. maja storilo sledenja sklepa: 1. Zahtevi strankinega zastopnika dr. Oblaka, substituta dr. Müllerja, in dr. Frilana, substituta dr. Brejca, da se razpravlja slovenski, se ne ugodil; oba strankina zastopnika se pozivljata, da prednata ugovore in stavitva predloge v nemškem jeziku; 2. Ker se zastopnika ne uklonita temu sklepu, se razglasiti sklep na počivanje celega postopanja. Razlogi: Kar se tiče vprašanja, v katerem jeziku ima govoriti strankin zastopnik dr. Oblak in dr. Frilan, se naslanja sodnik na razloge v sklep dne 21. aprila, (s katerim je namreč sodnik zabranil na prvi razpravi slovensko govorjenje in preložil vsled branjenja zastopnikov razpravo, da povabi stranki sami na razpravo). Ti razlogi veljajo tudi za razpravo, ker sta zastopnika prišla brez strank tudi k današnji raz-

pravi, ker slovensko prednašanje zastopnikov v odsotnosti strank ne odgovarja tukajšnjim sodnim običajem, in ker razen tega brez krvide sodišča še zdaj ni ugotovljeno v smislu naredbe justičnega ministra edino merodajno dejstvo, ali sta stranki zmožni izključno samo slovenščine. — Sodnik je povabil stranki k današnji razpravi osebno, seveda ne v svrhu dokaza, ker je to po § 457. c. p. r. izključeno, nego zato, da mu razložita stvarni položaj in navedeta dokaze. Stranki pa nista prišli in sta motivirali svojo odsotnost v izjavah, ki sta jih njena zastopnika v obliki »posebnih pooblastil« sodišču predložila. To utemeljitev, absentiranja strank natančnejše razmotriti bi bilo brez smota, ker sodniku v smislu §-a 380. odst. 2. c. p. r. ni dovoljeno stranke prisiliti, da pridejo k sodišču. Ker stranki sami nista prišli, njih zastopnika pa nista respektirala sodnega sklepa, da imata govoriti nemško, vkljub temu, da se jima je zagrozilo s pravnimi posledicami, — je dan slučaj §-a 133. odst. 2. c. p. r., da namreč stranki nista razpravljali k stvari. To pa ima ravno takoj kakor izstanje obeh strank od razprave po §-u 170. c. p. r. za posledico — počivanje postopanja.

Oba sklepa sta torej po postaviti utemeljena in se samo to še pripomni, da pri današnji razpravi producirani izjavi stranki, ki vsebujejo med drugim nalog zastopnikom, da imata govoriti v materinem jeziku strank, — ne moreta tangirati postavnih predpisov glede jezika, v katerem imajo zastopniki prednata pred sodiščem. — C. kr. okrajno sodišče v Celovcu III. dne 1. maja 1908. Dr. Torggler. — Ta famozni sklep je vreden, da smo ga objavili ad perpetuam memoriam, da bo videla slovenska javnost, kako se reže kruh pravice koroških Slovencem. Mi bomo o tem sklepu že še govorili; danes pribemo samo to, da se v sklepu trdi gorostasna neresnica, da slovensko govorjenje zastopnikov v odsotnosti strank ni bilo običajno pred celovškim sodiščem. Res je namreč, da je še gospod dr. Kraut slovensko govoril pred sodiščem, da se je po odhodu dr. Krauta tudi smelo govoriti slovensko pred celovškim sodiščem. Res pa je tudi, da je gospod dr. Kraut dobival na slovenske tožbe slovenske rešitve in slovenska vabila in da je nemška tudi zavračala! To je resnica in nič druga.

Ijal »Höst merkwürdig — mausot.« Gospa Maroltova je sedela na zofii v veliki sobi, držala robec pred očmi in včasih jokala, včasih vzdihovala »kaj bo iz nas?« Fanika je klečala kraj mrtevga očeta in njena resnična in globoka žalost je največ pomagala, da so ljude hitro zapustili to sobico, kajti bali so se, da jim seže ta žalost vtopljenčeve hčere do sreca in ginjenosti so se bali.

Naposled so orožniki stopili v hišo. Odpravili so ljudi iz veže in oddelili, da se prenesete vtopljenčevu truplo v mrtvašnico. Hlapca sta bila med tem že prišla z zeleno oblastvovo nosilnico. Z ravnodušnostjo in brezčutnostjo grobokopov sta prijela mrljica, ga položila v nosilnico in ga nesla iz hiše po mokri cesti v deževju ven na precej oddaljeno pokopalnišče, kjer je bila primitivna mrtvašnica.

Ko sta moža odnesla mrtevga Marolta iz hiše, je zaječala gospa Maroltova in je zaplakala Fanika, a zdaj ni imel nihče izmed gledalcev za nju tolažilne besede. Vsi so gnetli okrog nosilcev in pustili vdovo in Faniko sami s stricem Antonom.

Ta je ves čas tega silnega razburjenja v hiši sedel nepremično na svojem stolu in molče, s plahimi pogledi zrl okrog sebe. Ker ga ni nihče poznal, se ni nihče zanj zmenil,

edini mizar Matije ga je včasih odstrani ogledal in se na tistem vpraševal, kdo da more biti ta tujec, ki je tako domač pri Maroltovih, a se ne gane s svojega mesta niti toliko, da bi na ponesrečenca vrgel le en sam pogled.

Mizar Matije je bil zadnji tujec, ki se je še mudil pri Maroltovih, ko je prilomil v hišo upokojeni c. kr. uradni in provizorični hranilnični sluga. Mož je bil ves iz sape. Vračuje se iz bližnje vasi, kamor je šel izterjet zapadli dolg, je izvedel za žalostni konec gospoda Marolta in takoj pohitel v njegovo hišo. Ko mu je pri vratih stojec Matije potrdil tužno novico, je vstopil uradni in hranilnični sluga pred vdovo in jo lakonično vprašal, če bo plačala danes zapadlo menico.

»Gospod Marolt mi je naročil, naj pridebom ob petih po denar; zdaj je že sedem.«

»Kakšen denar?« je začudeno vprašala vdova, ki niti pojma ni imela o denarnih razmerah svojega moža. »Moj mož vendar ni ničesar dolzan.«

»Pač, pač,« je ugovarjal hranilnični sluga. »Gospod Marolt bi moral danes plačati 1000 kron dolga. Vzel ga je na menice. Ker je umrl, bo moral plačati njegov brat.«

Zdaj se je zganil stric Anton na svojem stolu.

Cesarske jubilejne slave.

nost.

Dunaj, 10. maja. Cestitke so poslali sledenje vladarji: italijanski kralj Viktor Emanuel, španski kralj Alfonz, portugalski kraljica-mati Amalija, virtemberška kraljica Charlota, vojvodica Sachsen-Altenburg Ernest, pruski princ Friderik Leopold s sočno, vojvoda Sachsen-Meiningen Juri, vojvoda Sachsen-Koburg-Gota Karel Edvard, bavarški princ Ruprecht, orleanski vojvoda Filip itd. — Dne 30. t. m. bo poklonstvena slavnost, ki bo imela strogo vojaški značaj. Cesarju se poklonijo v gali vsi generali in admirali pod vodstvom prestolonaslednika nadvojvoda Franca Ferdinandu ali pa vojnega ministra Schönaua. K slavnosti pošljejo deputacije vseh avstro-ogrskih polki in tisti inozemski polki, ki nosijo ime našega cesarja.

Iz proračunskega odseka.

Dunaj, 10. maja. Včeraj je proračunski odsek dogнал z nenavadno naglico več poglavij, tako sta se rešili razen nekaterih manjših točk le še poglavji »vodne ceste« in »finančni zakon«. Potem takem se bo s proračunom bavila poslanska zbornica že prihodnje dni. — Pri poglavju »bogastje« je priporočal poročevalce dr. Fuehrs, naj se postavi vsaj za leto 1909. v proračun predvsem znesek za starokatoliško bogočastje. Naučni minister je obljudil, da bo po mogočnosti upošteval to željo. — Pri toki »obrtno nadzorstvo« je poročevalce poslane Šramek predlagal resolucijo, naj se pomnoži število okrajev, da dobi vsaka nadzorovalna oblast vsaj dva uradnika, a število specjalnih nadzornikov in asistentov se naj pomnoži. V ta namen se naj pomnoži tudi pavšal. Nadalje se poziva vlada, naj se misli na pravosten glede reške resolucije. Govornik za svojo osebo ni nikoli veroval v madžarske obljube, vendar bi bil pričakoval, da bodo Madžari nastopili proti Hrvatom z očitanji o neljajnosti. — Sedanji položaj na Hrvaskem je hujši kakor javni absolutizem. — Ko je hotel nato posl. Supilo polemirizati z ministrom Josipovićem, mu je predsednik vzel besedo ter odgodil sejo na pondeljek.

Proti izseljevanju iz Ogrske.

Budimpešta, 10. maja. Minister notranjih del grof Andras

di stric Anton se je spomnil, da mora vsaj v tej prežalostni uri imeti nekoliko sočutja in obzirnosti s svojo svakinjo. Prijel je slugo za rokav in ga potegnil k oknu.

»Povem vam, da je moj podpis na tej menici ponarejen,« je novič izjavil. »Mene ta dolg nič ne briga. Moj brat me je že toliko veljal, da sem sam obubožil in zato na noben način ne plačam te menice.«

»Strašno, strašno,« je zavzadil hranilnični sluga. »Tako imenitemo mož, kakor je bil gospod Marolt. Še bolj imenitemen je bil, kakor je okrajni glavar. Zdaj pa pridejo take stvari na dan. Kdo ve, če naposled ni tudi podpis drugega žiranta ponarejen.«

Stric Anton je prikimal, kakor bi hotel reči, da je najbrž tako in je potem naglo odslovil hranilničnega sluga.

Toda če si je domisljal, da bo imel zdaj mir, se je hitro prepričal, da je bil v zmoti. Od vseh strani so prihajali ljudje, brezčutni, sirovili, jih je imenovala gospa Maroltova in so razburjeni zahtevali plačila. Upniki so si kar podajali kljuko in neusmiljeno razsajali in posvali, ko jim je stric Anton kar mogoče neprizajno povedal, da ni pokojnik ničesar zapustil, niti toliko, da bi si njegova rodovina mogla kupiti večerjo.

s je predložil poslanski zbornici zakskega načrt glede izseljevanja. Zakskega načrt pomeni poostreitev doseganega izselniškega zakona ter dočka, da se mladoletni ne smejo izseliti brez dovoljenja staršev ali oskrbnikov. Nadalje obsega načrt določbe o izselniških družbah. V utemeljevanju pravi minister, da leta 1905. ustvarjeni zakon o izseljevanju ni izpolnil svojega namena, ker izseljevanje nele da se ni zmanjšalo, temveč je ravno zadnje čase strahovito naraslo. V zadnjih petih letih se je izselilo iz Ogrske preko morja nad 800.000 oseb. Med temi je nenavadno visoko število mladoletnih, proti čemu je treba nekaj ukreniti.

O trozvezi.

Berolin, 10. maja. »Kölnische Volkszeitung« je priobčila nekaj novih misli o trozvezi iz odločilnih političnih krogov. Članek pravi, da so med Avstrijo in Italijo nastale tolike diference, da je glavna zasluga trozveza ta, da zabranjuje vojsko med Avstrijo in Italijo. Na Balkanu so pokrajine, kakor Macedonia in Albanija, kjer bo zatonil polumesec, zato je tam doli nastalo tekmovanje med Avstrijo in Italijo. V Italiji sanjajo o nekdanjem beneškem kraljestvu, ko naj plapola italijanska stavata preko Dalmacije, Istre, Reke in Albanije. Med Nemčijo in Avstro-Ogrsko leži vsemenska agitacija in poljsko vprašanje. Dočim kličejo vsemenski poslanci v avstrijskem parlamentu »hoch nemškemu cesarju, zahteva se od Poljakov na Pruskom nemški patriotizem ter se jih raznaruje na način, ki ga ne pozna ves svet. To pa razburja avstrijske Poljake, ki so bili dosedaj v avstrijskem parlamentu najdolječnejši zavoroviki trozvez, a prav lahko se zgodi, da v bodoče razbijejo trozovo.

Dopisi.

Iz Metlike. Prva dolenska posojilnica je imela dne 23. aprila 1908 svoj dobro obiskani občni zbor; udeležilo se je občnega zabora 87 zadružnikov s 188 zadružnimi deleži, kateri so z veseljem vzeli na znanje lepe uspehe tega velevažnega denarnega zavoda. Na občnem zboru se je sklenilo, premeniti zadružna pravila; pooblastilo se je ravnateljstvo, da sporazumno z »Zvezo slovenskih zadrug« v Ljubljani sestavi kraju in današnjemu času primerna nova pravila, potem pa je takoj predloži izvanrednemu občnemu zboru. Na občnem zboru se je tudi poročalo o prodaji loze v Črnomlju, katera prada je našemu dopisniku »Slovenca« in »Domoljuba« zmešala še oni mali ostanek možgan, ki se mu ni izgubil na agitacijah. Občni zbor tako uglednega zavoda, kakor je naša trdna prva dolenska posojilnica, mogel se je na nesramne napade ozirati le v toliko, kakor je neobhodno potrebno v dognanje stvari same. Ker je ravnateljstvo podalo jasne dokaze, da je pravilno postopalo pri prodaji loze v Črnomlju, mu je izrekel občni zbor priznanje in zahvalo in ga pooblastil, da ta sklep razglasiti v »Slovenskem Narodu«. Ravnateljstvo hoče pa za svoje pravilno poslovovanje še uraden dokaz in zahteva, da se izvrši pri prvi dolenski posojilni stroga revizija in če bi tudi par mesecev trajala. Izid revizije se bo razglasil na izvanrednem občnem zboru — in potem — upamo, da bodo

V nekaj urah se je razkrila vsa grozna skrivnost pokojnega Marolta. Izvedelo se je, da se je posvetil vojaškemu stanu, a da je zaradi dolgov moral zapustiti armado. Od tedaj si je služil kruh kot agent in dopisnik različnih listov. Agentiral je za vnotrje, izdelovalce šivalnih strojev in zavarovalnice, a da je laglje poslovval, se je izdal za pisatelja. Pisaril je pač za vsakovrstne časopise, a to pisateljevanje je bilo zanj vendar le postranska stvar. Toda s svojim oblastnim nastopom, s svojo držnostjo in prepotentnostjo, je znal ljudem imponirati in če že ni napravil žnimi nobene kupčije, si je vsaj pri njih izposodil nekaj denarja. Tako je živel nad trideset let, dan na dan v težkih razmerah, ki pa jih je znal do zadnjega trenotka prikrivati. Delal je nove dolbove, da je mogel nekaj starih odplačati, a naposled so mu ti dolgo vendar zrasli čez glavo. Ker od brata vzlje vsem pismom ni mogel ničesar več izsiliti in izprositi, si je naposled izposloval denar na ponarejeno menico in videc, da je katastrofa neizogibna, si je končal življene.

Vse podrobnosti tega nesrečnega življenga je izvedel stric Anton, se ta večer in spoznavši silne boje, ki jih je moral biti njegov brat, se je v njegovem srcu vzbudilo vendar neko doslej neznanu čuvstvo. Postalo mu je žal, da je odrek bratu zadnjo pomoč, in sklenil je, da vsaj njegove roditve ne zapusti.

(Dalej prikazuje.)

pobožni obrekovalci molčali, a ljudstvo se bode še bolj oklenilo »Prve dolenske posojilnice«. Smešno pričeli stvari je to, da je našo »Prvo dolensko posojilnico« v avgustu 1907. revidiral velik zadružni strokovnjak, ki sliši na ime Pušenjak. G. Pušenjak je dobil svoje veliko zadružno strokovnaštvo v nekem parmesenčem zadružnem »Schnellsiederkurzu« na Nemškem in se s tem tudi pri nas ponašal; mož je kmalu nato uskočil iz celjske zveze, kjer ni imponirala njegova učenost, v ljubljansko »Zadružno zvezo«, s katero je bil skoraj gotovo že takrat dogovoren ko je pri »Prvi dolenski posojilnici« revidiral. Omenjam to, ker bi g. Pušenjak kot revizor moral pri revizi grajati, in bi tudi s slastjo grajal, če bi bila prodaja loze nepravilna, saj bi sicer slabo izvršil svojo revizisko dolžnost; v njegovem poročilu take graje ni, akoravno bi jo gotovo rad izrekel, aki bi našel le najmanjšo nepravilnost. Ravnateljstvo je že zaprosilo za podrobno strogo revizijo, izid se razglasiti tudi v »Slovenskem Narodu« — in potem — mir!

Mlekarska zadruga v Št. Rupertu. Ni še docela dovršen temelj naše železnice in že se pri nas prav marljivo premislja o različnih gospodarskih vprašanjih, kar je pač najboljši dokaz, da naše ljudstvo visoko ceni železno cesto. Kot prvi sad, ki naj bi ga bila rodila nova železnica, je bila določena »Mlekarska zadruga«. Ali glej, takoj na cvet prvega sadu je padla pogubnosna farovška slana ter ga pomorila. Prvi shod v svrhu ustanovitve »Mlekarske zadruge« vršil se je že pretečeno jesen. Navzoča sta bila tudi sklicatelja shoda g. grof Barbo in g. Legvart iz Ljubljane. Ker se je pa naš prefrigani kapljanček takoj izpočetka z vso silo pehal v ospredje, hotel imeti prvo besedo in se sploh tako predzročno obnašal, kakor da je on spravil to misel v tir, so zahtevali napredni kmetje pojasnila. Hoteli so zvedeti od zgoraj omenjenih gospodov, na kakšno podlago se postavi cela stvar. Njih želja je bila, da bodi mlekarna nepolitična, ker bi edino le na tej podlagi zamogla uspešno delovati v korist ljudstva. Ker se ni doseglo sporazumljjenja, se je ustanovitev prečiščila na letosnjo spomlad. In res sta se vršila v svrhu ustanovitve še dva shoda, na katerih je bil naš Strajhar pravi vzor klerikalnega hinavskoga zahrnbenega. Na prvem teh shodov je prišel takoj s svojo listo zadružnikov svojih podrepnikov in hotel zopet vse sam potlačiti v farovške malhe, dasiravno je bil od kmetov pozvan, da se naj on, ki nima sploh nobene krave, takoj odstrani, ker nima prav nič iskati na shodu. Ker naprednih kmetov nobeden ne pristopi h kaplanovi mlekarni, se je po prizadevanju grofa Barba doseglo vendar toliko, da bode mlekarna nepristranska in se nastani poleg postajališč Rakovnik in hiša grofa Barba, ki da prostore tri leta brezplačno. Kaplan in Zupančič si podasta roke in obljubita, da bosta vsak pri svoji stranki storila v tem smislu svojo dolžnost. Ali čujte, kaplan je pogolniti dano besedo; zavil je zopet na hinavsko pot. Hodil je po Ljubljani ter prišel domov z načrtom, da mora biti mlekarna v »Katoliškem domu« v Št. Rupertu in mora imeti klerikalni značaj. Tako, tako, gospod kaplan, taki mož besede so božji namestniki? — Radi bi pač odirali in izsesovali ubogo nevedno ljudstvo. Ono naj Vam znosi denar za Vaš »Katoliški dom«, ki stane veliko novcev, ne nese pa nič. Prišel bo čas osvete za sto in sto krvic. Vendar smo skušali naprednjaki vkljub temu še vedno dosegli nepristransko mlekarno in ponudili Strajharu zadnje sredstvo. Ponudili smo jim načelnika in tri odbornike, mi pa dasiravno smo v večini, bi imeli samo tri odbornike. V nedeljo 3. t. m. vršil se je nato drugi shod, na katerem se je pokazal višek nesramnosti in kaplanove hinavskie zavratnosti. Zahtevalo se je naj pristopijo zadružniki, da pravilno izvolijo odbor. Pa glej čudež, cel odbor in načelnik so vpisani že v Mokronogu pri sodišču in mlekarno bo v »Katoliškem domu« je izjavil Strajhar. V odboru so seveda sami nezmožni ljudje, ki ne znajo čitati, ne pisati, a so seveda izborni kimavci. Na to je stopil Strajhar še pred ljudstvo ter začel nesramno udrihati čez »Kmečko posojilnico«, ki najlepše napreduje in si privoščil obrekovalci tudi njenega načelnika, kateri mu je trn v peti. Naprednjaki so nato seveda takoj skupno odkorakali, ostali so jim le še kimavci in pričel se je zlati čas duhovskega natolcevanja. Kako bode uspevali kimovska mlekarna, si lahko tolmachi javnost tako uvažuje, da so podrepniki sami mali posestniki, ki mleka še za lastne potrebe nimajo. Tako je zopet Strajhar prav dobro ljudstvo naštiral. Upamo, da se počasi sleheremu odpro naštiranje oči. Napredni kmetje pa bodo stali vsikdar na braniku proti farovškim kristolovcem, ki hočejo vsako go-

spodarsko napravo izkoristiti v svoje strankske namene. Mi hočemo in zahtevamo edino dela v ljudsko korist in ne v korist nenašitljivi bisagi. Zatli niste spedi, ne boste nas bdeči. Branitelj.

Dnevne vesti

V Ljubljani, 11. maja.

— »Narodna tiskarna« je imela v soboto pod predsedstvom gosp. dr. Tavčarja svoj občni zbor. O delovanju »Narodne tiskarne« v minulem letu je poročal g. Josip Laverenčič. Občni zbor je odobril poročilo in bilance ter sklenil razdeliti čisti dobiček takole: Delničarjem dividende po 6 K., »Dobrodružnemu društvu tiskarjev« 50 K., »Gledališkemu podpornemu društvu« 200 K., akademiju »Sava« 100 K., »Prosvetni« 100 K., »Splošnemu slovenskemu ženskemu društvu« 50 K., za »Sokolskim domom« v Žireh 100 K., razen tega je tiskarna novič pristopila družbi sv. Cirila in Metoda kot pokroviteljica z zneskom 200 K. Ostanek se prenese na novi račun.

— »Slovenec« očita g. župan Ivanu Hribarju, da je radi tega proti nedežbi Slovencem pri jubilejskem sprevodu na Dunaju, ker bi pri tej prireditvi ne imel on prve besede. Da je to podtikanje, ki ga je sposoben samo list takšne kvalitete, kakor je »Slovenec«, skrajno zlobno, nam pačni potreba še naglašati. Konštatujemo samo, da je bil slikar Jakopič o zadnji jubilejski sprevodu najpravo pri županu in da ga je baš gosp. župan Ivan Hribar postal in napotil k deželnemu odboru. Če bi torej g. župan hotel imeti pri stvari prvo besedo, bi vso akcijo vzel v svoje roke in bi ne pošiljal Jakopiča k deželnemu glavarju.

— »Mir« in »Slovenec« nimata v zadnjem času nujnejšega dela kakor napadati narodnega poslance g. dr. Vilfana, kateremu očitata, da je pri celovškem sodišču »izdal« pravice slovenskega jezika. Tega pa ta dva »poštena katoliška« lista ne povesta, kolikor je izdal narodne pravice g. dr. Brejc, ki je vložil in še vlagal nešteto tožb, v imenu slovenskih strank — nemške tožbe!! »Mir« pristavlja še tole naivno vprašanje: Kako more dr. Vilfan kot naroden poslanec vložiti v imenu dr. Oblaka tožbo proti koroškemu listu (»Mir«)? Mi pa vprašamo: Kako more »Mir«, ki se dela zadnji čas tako narodnega, takoj grdo napadati koroški slovenski narodni list »Korošča«, kako more »Mir« kot slovenski list tako perfidno napadati slovenska narodnjaka gg. dr. Müllerja in dr. Oblaka, — samo zato ker se boji — klijentelo svojega časnika klerikalnega šefa odvetnika dr. Brejca?? Tu, pokaži »Mir« svoje narodnjaštvo, pusti na miru požrtvovalne narodne delavce koroške in kranjske in ne polivaj jih z gnojnicno, kakor je bila to dozdaj tvoja navada! — Glede dr. Vilfana še pripomnimo, da je grda klerikalna laž, da je »izdal« slovenske pravice, kajti vložil je zoper zavrnitev slovenske tožbe pritožbo pri nadsodišču in ministrstvu!

— **Kaj pa vas to briga, hinaveci?** Piše se nam iz Trsta: V Trstu izhaja na sicer nedolžnem papirju, vsak veden zakonen listič, ki po krivici sliši na ime »Zarja«, mesto da bi se zval »Mrak«. Za obstoj tega lističa se nikdo ne zanima in zanj sploh ne ve noben Tržačan —, razen par na duhu ubogih tercijalk. Ta listič — ki kar evili hinavsko pobožnost — je glasilo tržaških ultramontancev, petoliznikov Nemea Nagla in novodobnih reformatorjev na tržaškem ozemlju. Temu zakonemu glasilec černih reformatorjev je v želodcu vse, kar ne trobi v hinavski klerikalni rog. Posledno pa jim je v želodcu in na poti njih spletarskem načrtom »Narodna delavska organizacija« v Trstu. — Ljudje okoli »Zarje« kar preboleli ne morejo, ker jim v Trstu ni dano, kar je to njih kranjskim somišljenikom —, da bi brez pogojno gospodovali nad maso ljudstva in jo držali v ultramontanski temi. V zadnjem svojem lističu so se zopet kar v uvodnem članku prav jezuitsko spravili nad »N. D. O.« čes, kako je le-ta mogla praznovati prvi majnik in prirediti obhod po mestu, saj je to vendar narodna delavska in ne socialistično demokratska organizacija. Sicer je pa javnosti dobro znano, kakšno je naše mnenje o »N. D. O.« priporinjajo reformatorji v svoji dolgi klobasici. — No, Naglov podrepnik in petoliznik si zapomnijo, da je vodstvu, kakor tudi članom »N. D. O.« preklicano malo na tem ležeče, kako o njih organizaciji sodijo razni »Tončki«. Temu vodstvu je glavni smoter in cilj, reševati naše delavstvo iz rdečega in ako treba črnega jarma, nevrašeno braniti njega pravice v doseglo opravičenih socijalnih zahtev in je ohraniti nepokvarjeno svojemu delu. Jeli to prav tržaškim klerikalnim reformatorjem ali ne, za to se nihče ne briga. »Narodna

delavska organizacija« bi se niti zato prav nič ne zmenila, aki bi jo doletela čast, da bi jo škof Nagl — s posredovanjem reformatorjev — dal na »indeks«, kakor je to storil z glasilom tržaških Slovencev — »Edinstvo«. — Vodstvo »Narodne delavske organizacije« si je v svesti, da vrši pošteno in nad vse potrebno delo. Zato je le na delo, le blatite in obrekujte nadalje! Razkrinkali se boste tem prej. Trenzo ljudstvo se pač ne bo oziralo na hinavsko članke kakega omejenega ultramontanca. Plačilo za vaše umazano delo boste pa že prej ali slej dobili, zapomnite si to. Obenemoglo zvijanje in sikanje črnih in rdečih bratev je porok, da rastemo, da napredujemo. Mi jih v njih neleplem »športu« ne zavidamo, temveč nas veseli, ker je to znak naše moči, našega napredka. »N. D. O.« se za črnuhe niti ne zmeni, a oni jo naprej zalezujojo in jo škodoželjno obrekajo. Skrbeli naj bi rajše zase in svoje grehe, »N. D. O.« bo pa že sama skrbela za svoje zveličanje.

— »Svoboda« štev. 5. in 6. prima slediči očlik: Naprednjaki! Somišljeniki! Gotovo Vam je znano, da bijemo tudi mi, Vaši sinovi in upnaroda, boj po vseh mestih, kjer biva slovensko dijaštvu. Nismo se mi začeli bojevati, biti po nas dijakih so začeli Vaši politični nasprotniki. Ti so uvideli, kaj je vsaki stranki dajaštvo, ti vedo dobro, da si je treba pridobiti tudi v telega in resnično, dobili so pri svojem delu v zadnjem času 3/4 vsega slovenskega dijaštva na svojo stran. Niso jih zadoščali kateheti po srednjih šolah, niti list »Zora«, ki se tiska in deli zastonj v več tisoč izvodih, ustanovili so še za dijaštvu nov list »Mladost«. Tega nismo mi bili krivi, temveč, odkrito povedano, Vi, naprednjaki, ki ste nas pustili s podporami na cedilu. Vedite, da se bote gotovo kruto naščevalo, če se naš položaj ne izpremeni. Je še čas, da nam Vaši nasprotniki ne vzamejo to, kar imamo, ako le Vi k temu priporomore. Delati hočemo med dijaštvom, da ne pade v klerikalno žrel, delati hočemo in potem med narodom, ako nas Vi ne prezrete, aki nas hočete podpirati. Vsakdo, ki se imenuje naprednjaka, vsaka čitalnica naj bude naš naročnik, vsakdo naj kaj daruje tiskovnemu skladu »Svobode«. Za zgled Vam naj bodo klerikalci, ki zmečejo tisočake za svoje dijaštvu in ki so vsi naročniki »Zore« in »Mladosti«. Če naš pa Vi, naprednjaki, zapustite, potem pa vede, da padete enkrat tudi Vi!!

— Učiteljske usposobljenostne skušnje so se končale v soboto in so bili reprobirani slediči kandidatje: za meščanske šole: Albina Golob, definitivna učiteljica v Semiču, iz druge strokovne skupine s slovenskim in nemškim učnim jezikom; Matilda Bauer, učiteljica v zavodu Huth - Hans in Ljubljani iz prve strokovne skupine z nemškim učnim jezikom (z odklico); Helena Rehfeld, pomožna učiteljica na moravničnem ljudski in meščanski šoli v Pulju, iz prve skupine z nemškim učnim jezikom; Avgusta Weibel, definitivna učiteljica v Joachimstalu na Češkem iz druge skupine z nemškim učnim jezikom; za splošne ljudske šole: s slovenskim učnim jezikom: Josip Jeglič, provizoričen učitelj v Selcah, Anton Knap, provizoričen učitelj v Vrabčah, Alojzij Lili a, pomožni učitelj v Št. Lambertu; s slovenskim in nemškim učnim jezikom: Franc Krmelj, provizoričen učitelj na Sentruški gori; Alojzij Marok, provizoričen šolski vodja v Hinjah; Josip Pleničar, provizoričen šolski vodja v Kropi; Anton Strigl, učiteljski suplent v Frankolovem pri Celju; Ivan Žagar, prov. učitelj v Mengšu; Karolina Lenček, prov. učiteljica pri Sv. Križu pri Kostanjevici; Albina Rupnik, provizorična učiteljica v Loškem potoku; Ljudmila Šircelj, prov. učiteljica v Zdoleh na Stajerskem; Marija Tanček, bivša učiteljica suplentinja v Frauendorfu pri Judenburgu; Valerija Kasch, prov. učiteljica v Kočevju; Tekla Schitnik, prov. učiteljica v Maria-Zellu na Stajerskem; Alojzij Sieber, pomožni učitelj v Jagerbergu na Stajerskem. Dopolnilne skušnje sta napravila: Josip Zupančič, def. učitelj v Dolenji vasi pri Ribnici iz veronauka in Štefanija Handl, učiteljica v Huthovem zavodu v Ljubljani iz slovenščine kot učnega jezika za ljudske šole. Specijalno skušnjo z francoščino z nemškim učnim jezikom je prebila z odklico Vera Veršec, absolventinja mestne višje deklinske šole v Ljubljani. En kandidat za meščanske šole je bil reprobiran; trije kandidati za meščanske šole so eni kandidat za ljudske šole so odstop

črta. Med slovensko manjšino in italijansko večino je prišlo do sporazumljjenja s tem, da so Slovenci žrtvovali 3 mandate in da so privolili v priklopiljenje Grete k okolici. Prvotni načrt, kakor ga je bila predložila vlada, je dajal okolici 15, a mestu 68 mandatov, vsega skupaj 83. Predelan načrt skrči skupno število poslancev na 80, a pa še mestu določenih 68. V prvotnem načrtu je bila Grete v III. mestnem volilnem okraju, a je sedaj priklopilena okolici. I. okoličanskemu volilnemu razredu je bilo določenih 9, a II. razredu 6 poslancev; v predelanem načrtu jih je določenih 8 za I., a 4 za II. volilni razred. To so glavne spremembe vladnega načrta. Ia glede teh sprememb se ni batiti, da bi jih vlada ne odobrila. Malo drugače je pa glede dejstva, da je odsek odklonil v vladnem načrtu nahajajoč se določilo o obligatoričnosti glasovanja, kajti trdi se, da vlada vztraja pri tem da bodi glasovanje obligatorično za vsakega volilca. Odsek je tudi v sprejel zahtevno trgovinske in obrtne zbornice po 5 mandatih. To je bila tudi sprememba, ki se jej vlada — kakor se trdi — ne bo protivila. Kakor je videti, so bili Slovenci kako popustljivi, ker, ne le da so žrtvovali 3 mandate, ampak so obenem privolili tudi v to, da se III. okoličanski volilni okraj poveča s priklopiljenjem Grete, ki — to treba reči — gotovo ni Slovencem prijazna! — Danes — v ponedeljek — je bil predelan načrt izročen c. kr. na mestništvo.

Iz živinodravniške službe. Veterinarski asistent pri tržaškem mestništvu Franc Ček je imenovan za okrajnega živinodravnika s sedežem v Voloski.

Uradniško stavno društvo v Ljubljani je imelo 9. t. m. ob 8. uri zvečer v prostorih uradniškega gospodarskega društva svoj izvanredni mnogobrojno obiskan občni zbor, koga namen je bil, da se premene na podlagi okvirnih pravil, ki jih je izdelala osrednja zveza državno-uradniških društev na Dunaju, dosedanja pravila in se da zadruži nova tvrdka. Obenem se je imelo voliti načelstvo in nadzorstvo. Predsednik pripravljalnega odbora, gospod dr. Rupnik, je podal v kratkih orisih stanje dozdanje akcije. Poudarjal je, da bodo zadruge na podlagi pravil le kakor občekoristna zadruga deležna državnega kredita, zato so se pa črila pravila preosnovati po vzorih Franchi. Regulativ je tudi že predložen v sankcijo in je pričakovati takoj potem tudi razdelitev od države v tamnam določenih štirih milijonov krov. Razjasnila pa je potreba napačno mnenje, ki se je razširilo med državnim uradništvom, da mora vsak zidati, aki pristopi k zadruži. Namen zadruge je v prvi vrsti pač ta, da preskrbuje svojim članom zdrava in cenna stanovanja, katera se dotočenu ne morejo odpovedati, dokler redno vrši svoje obveznosti. Za posameznike, ki menijo graditi lastna domovja, se pa bo individualno sklepalo ter izključuje občekoristni namen zadruge vsako špekulacijo. Tvrda zadruge je za vse ki osrednji zvezi spadajoče zadruge obvezna in naj se glasi: „Ljubljanska občekoristna zadruga za zgradbo stanovanj v osrednji zvezi državno-uradniških društev na Dunaju“ in daje zato tozadovni predlog na glasovanje, ki je bil soglasno sprejet. Radi predloga o premembri pravil se razvije kratka debata, na posled se pa sklene, da se nova pravila en bloc sprejmo. Potem se je vršila volitev načelstva, oziroma nadzorstva po listih in je bil v načelstvo zadruge voljen ves dosedanji pripravljalni odbor, in sicer gg. dr. Rupnik, dr. Papež, Skušek, Hanuš, Röthl, Urbančič in Bradaška; v nadzorstvo pa gg. Bežjak, Višnikar, Vesel, Mandelj in Rak. Gospod predsednik dr. Rupnik označi nato, da je z izvolitvijo načelstva, oziroma nadzorstva dnevi red izčrpan ter izreče vsem zadružnikom zahvalo za zanimanje, ki ga kažejo napram novoosnovani zadruži, in zaključi zborovanje s pozivom, da naj se zanese zdrava misel gospodarske samostojnosti med najširše sloje vseh državnih uslužbencev, kojim je namenjena započeta akcija, ker le na ta način bode mogoče paralizirati vedno rastoto draginjo v splošnem gospodarstvu ter bode regulacija plač imela resnično efektivni pomen za poedinca, kar je pač pod sedanimi razmerami docela iluziončno.

Umrla je gdč. Mici Potokarjeva, prodajalka v Kollmannovi trgovini. Bila je zavedna Slovenka. N. v. m. p.!

Narodnjaki, narodnjakinje! Zastopavajte v vseh gostilnah in kavarnah Ciril-Metodove plačilne liste! Hodite le v take gostilne in kavarne, kjer te dobjete!

Matica Slovenska ima v sredo, dne 13. maja o 5. popoldne v društvenih prostorih svojo 159. odborovo sejo s tem-je dnevnim redom: I. Naznanila predsedništvo. II. Potr-

ditev zapisnika. III. Knezove delnice "Narodne tiskarne". IV. Publikacije za l. 1908: a) rokopisi, b) tisk. V. Priprave za občni zbor. VI. Tajnikovo poročilo. VII. Slučajnost.

Slovenski Matič! je pristopil kot ustanovnik Fra u S t u p a r, tajniški pristav c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani. Vivat se quens!

Pevsko in glasbeno društvo v Gorici priredi v soboto, dne 16. maja v dvorani „Trgovskega doma“ dijaski koncert

Zveza jugoslovanskih udruženih društev bo imela 20. glavno zborovanje 6., 7. in 8. septembra v Gorici.

Slovensko akademično društvo „Adrija“ v Pragi priredi dne 12. maja ob 8. zvečer v vinogradskem „Nar. domu“ soba št. 1 svoj II. redni občni zbor. Gostje, prijatelji društva, dobrodošli.

Za družbo sv. Cirila in Metoda je nabral Mirko Stergulc med gosti Strugelčevi gostilni v Begunjah na Notranjskem 10 K 30 v. Mladi Mirko, čast tebi!

Otroško varstvo. Tukajšnji lekarnar gosp. Gabriel Piccoli je v počasenje spomina na svojo blagopokojno soprogovo gospo Francesco Pieccoli roj. Cambiagio naklonil „Društvo za otroško varstvo in mladeničko skrb v sodnem okraju Ljubljana“ vsoto 200 K.

Ljubljanska sekulja notarskega društva priredi dne 16. maja t. l. v zgornjih prostorih restavracije „pri Roži“ ob 8. zvečer družabni stanelek s predavanjem o „fideikomisarični substituciji in sorodnih institucijah med živimi s pravnega in gospodarskega stališča.“ Odbor vljudo vabi vse gg. člane in kolege notarje in kandidate, da se tega sestanka zanesljivo udeleže, ker se bo obenem razgovarjalo in sklepalo o bodočih enakih prireditvah.

Iz Kamnika se nam piše: Dnes, dne 9. t. m., dopoldne ob 9. uri je pogorela hiša Franceta Vrhovnika po domači Gornji Kurež na Kosih pri Kamniku št. 16. Zgorelo mu je vse, še celo lovske pes, katerega je imel na verigi in ga ni bilo moč vsled hudega ognja rešiti, le živino so rešili. Škoda ima nad 2000 K, zavarovan je pri „Slaviji“ za 800 K. Začigala mu je 6 let starca hčerka. — Ljudje pazite na otroke, saj ravno po njih nastane toliko požarov in nesreč.

Iz Medvedske občine. V Domoljubu piše nekdo iz Preske, da Grmek še sedaj ne miruje. In kaj je bilo? — Ognjegasci iz Sore so obiskali Grmeka v Komendi, in — Grmek ne miruje! Čudna logika! Mi pa vprašamo: Kdo iz Preske se tako zanima za g. Grmeka? Ali ni v Preski tisto ognjišče, kjer je hudič Grmeku kašo kuhal? „Ja“, pomaranč, poma ranč ...

Vinska pokunjščica v tukajšnji deželni vinski kleti je v soboto privabila jako veliko obiskovalcev. Naše domače vino se gre pač lahko merit z vsakim drugim, pa tudi marsikatero daleč nadkriljuje. V tej sezoni bo samo še ena vinska pokunjščica.

Posebni vlak vozi k otvoritvi grandhotela „Triglav“ v Bohinjsko Bistrico dne 17. maja 1908. Iz Ljubljane odhaja ob 6. uri zvratno ter pride nekolič pred 9. uro dopoldne v Boh. Bistrico. Izletniki naredi potem lahko izlet k divnemu Bohinjskemu jezeru in k slapi Savice, ki je ob tem času najimpozantnejši, tako da človeka naravnost očara. Komur je le mogoče, naj se udeleži tega izleta, ker se redko nudi tako ugodna prilika, da si more človek ogledati rajsko krasni Bohinj v tako kratkem času tako popolnoma kakor bo ta dan mogoče. Popoldne ob 2. uri priredi hotelir „Triglav“ izboren banket, pri katerem bo svirala popolna ljubljanska Društvena godba. Zvečer bode ob 6. uri koncert. Posebni vlak odhaja točno ob deseti uri zvečer v Ljubljano, kamor dospe približno ob polu 1. uri ponoči. Torej 17. maja v Bohinjsko Bistrico. Vlak se ustavi v Škofiji Loki, Kranju, Radovljici in na Jesenicah. Vozne cene: iz Ljubljane II. razr. 7 K 40 h, III. razr. 4 K. Vozne izkaznice se dobre pri tajniku deželne zveze za tujski promet Fr. Görtnerju in iz posebne prijaznosti v lekarni Trnkoczy.

Nova hranilnica in posojilnica. Ustanovila se je „Hranilnica in posojilnica v Dražgošah“ in je v našprednih rokah.

Novo šolsko poslopje zgrade v Kuteževem pri Ljurski Bistrici še letos Stroški značajo 25.332 K.

Voznje s čolnom dež Save pri Podkraju je dovoila deželne vlade posestniku Antonu Wetzlu v Podkraju pri Krškem za dobo petih let.

Nagle smrti je umrl v Gorici nadprevidnik Franc Hahn, doma iz Ljubljane. Bival je stalno v Trstu. Zapustil je vlogo v 7. otrok.

Zastrupljevanje s petrolejem. Dveletna Andelina Pelek v Trstu je

ispila precej petroleja, ko ni bilo nikogar izkren. Poklicali so zdravnika, ki je rešil puščko posledic zastrupljenja.

Otrpenje tilmika se je pojavilo v vasi Pušča v okraju Zaprešič na hrvaško-slovenski meji. Zdravstvena oblast je ukrenila potrebno, da se prepreči razširjenje te hude nalezljive bolezni.

Boj na železniškem strelu. Ko je v soboto zjutraj odpeljal vlak iz Celja proti Mariboru, je kurjac Štefan Schuster kar naenkrat odpovedal strojvodji pokoročino in ga napadel. Nastal je med njima boj, koncem katerega je kurjac padel s stroja in se pri tem tako nevarno pobil, da najbrž ne bo okreval. Strojvodja je moral z vlakom nazaj v Celje, kjer je dobil drugega kurjača.

Utonil je v Savinji št. letni rejenec kovačkega mojstra Smodija v Laškem. Padli so širje v vodo, a rešili so le tri.

Zblaznil je v Mariboru bramborski poroč. iz Jidina Rudolf Poklič.

Aretirali so v Gorici 19letnega Hermena Jordanana, katerega je iskalno deželno sodišče v Celovcu. Jordan je delal v Gorici pri čevljarju Ušaju.

Drevo je pobile nevarno 60letnega Josipa Kodelja iz Deskev na Goriškem. Ko so sekali drevo, se je zvrnilo nanj. Kodelja leži v goriški bolnišnici.

Tekoči stroj je prikel za prste 29letno delavko Marijo Bratasev. Če vije v tovarni Ajdovščini. V gorških bolnišnicah so ji odrezali dva prsta.

Zaradi ponarejanja denarja so zaprli v Trstu 43letnega delavca Ivanu Facchinija iz Padove. Zopet regnicolo!

Kupčijske razmere v Malti. Tvrde, ki imajo z Malto zveze, dobe v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani važna poročila o tamošnjih kupčijskih razmerah.

Št. Vid-Grobelno. Dne 9. t. m. ob 9. uri 56 m. čutili smo pri nas jako močan do 40 sekund trajajoč potres, ki mu je bila smer od severa proti jugu. Šolsko poslopje in predmeti stojeli na omari so se močno stresli in viseča slika je padla na tla. Raz stropa je priletel omet — vendar večjih posledic ni bilo. Čutili so potres tudi sosedje.

Poskušen rop. 25letni delavec Franc Oberschlosser je v Trstu po noči napadel dve ženski na cesti in ju hotel oropati. Na njune kljoke je prihitela policija, ki je napadalca vzel seboj.

Samomor. V prepad Žlico pri Trbižu je skočil poslovodja Virtič iz Trbiža. Seveda je bil takoj mrtev.

Toča je napravila predvječeršnjim v goriški okolici precej škode zlasti v Dol. Vrtojbi. Kmalu se je začelo.

Dečka Fettich-Frankheima, ki je pred par dnevih odšel od svojih staršev in izginil iz Ljubljane, je policija izsledila na Dunaju in ga prijela.

Sirovi vojak. V soboto ponoči so trije vojaki tukajšnjega c. kr. 27. pešpolka, med katerimi je bil eden četovodja, na Sv. Petru cesti nahraili dva gospoda, s „Krainische Hunde“. Ko jim je eden rekel, da naj gredo le svojo pot dalje, jo je tako dobil po glavi, da je padel na tla, drugemu pa so izbili, ker se je izognil, le Klokoč z glave. Nato je pa še eden vojak potegnil bodalo, s katerim je kazal svoj pogum. Zadevo bode preiskovala vojaska oblast in nam ni nastančno znano, kako se je ves dogodek vršil. Javno pa moramo ožigosati, da se predzrne celo c. in kr. vojak vprilo četovodje insultirati narodnost, med katero živi in kateri slučajno ne pripada sam, menda res s samo Nemcem priljubljeno psovkovo „Hund“. In to ni bilo prvič! Kaj naj pa še pričakujemo od proteziranih in nediscipliniranih Nemcev, ki v narodnem šovinizmu sploh ne poznajo meje?

Rabiljaten vojak. Včeraj določne je v Bergantovem izkuhu pri mizi zaspal nek vojak c. in kr. 17. pešpolka. Ko ga je služkinja zbulila, ji je dal krepko zaumšico, potem tako rogovil po lokalu, da so morali poklicati na pomoč policijo. Tudi ti se je upiral in ga je morala spraviti v varnost z odgonskim vozom.

Iz vlaka skočil. Dne 8. t. m. je v sežanski okolici med vojno skočil skozi okno med postajama Borovnica in Logatec poštne vlake 23letni odgnanec Aleksander Šabec iz Materije pri Voloski med tem, ko je spremil odgonski sprevodnik nekega drugega odgnanca na pisočar. Ko je vlak odpeljal, se je Šabec odresel, kakor mokra kokoš in stekel v bližnji gozd.

Delavško gibanje. Včeraj se je pripeljalo iz Amerike 185 Hrvatov in Slovencev, 60 Lahov je bilo na Dunaju, 25 tesarjev se je odpeljalo v Zeltweg, 30 pa na Ogleško.

Načel je g. Rado Murnik na Večernem potu pod Rožnikom županik Ščipalnik v črno usnjatem toku na županikovem

izgubljene in najdeno reči. Gdč. Irma Petkova je izgubila denarnico z manjšo vsoto denarja. — Terenija Horvatova je izgubila denarnico v kateri je imela 6 K 46 v denarja. — Stražnik Anton Zubakovšek je našel srebrn obesek. — Ga. Ivana Weinbergerjeva je našla denarnico z manjšo vsoto denarja. — Šolska učenka Stefaniča Finčeva je našla črn ženski pas. — Na južnem kolodvoru je bla izgubljena oziroma najdena tobacična s tobakom. — Pred šestimi meseci je bil na Marijinem trgu najden zelenobarvan, dvokolesni voziček, katerega dobi lastnik pri magistratu. — Ga. Terezija Povšetova je izgubila prost bankovec za 10 K. — Neki gospod je izgubil tolar sv. Jurija kot privesek, vreden 24 K. — Zasebnica Ana Skrbecova je izgubila zlato žensko uro s srebrno verižico. — Ga. Ana Koširjeva je izgubila zlato zapestnico, vredno 60 K. — Državna godba ljubljanska koncertuje jutri popoldne v kinematografu „Edison“, Dunajska cesta, nasproti kavarne „Evropa“ in sicer predstavah ob 4., 5., 6., 7. in 8. zvečer.

Drobne novice.

Cene železu so se znižale za 1 K.

Zopet madžarska žrtev.

Madžarski porotniki so obsodili Vlad Hurbanja zaradi „ščuvanja proti ogrski državi“ v dvomesečno ječo in v globu 1200 K.

Pašić — izvijžgan. V Šabu in Sosnicu je prebivalstvo izvijžgal ministarskega predsednika Pašića, ki je bil na agitacijskem potovanju. Množice so mu klicale: »Proč s Pašićem! Proč z ljudskim izdajalem!«

Primanjkljaj 100.000 K so zasledili blagoški posojilnici v Novi Jidini. Blagojnik Chlobila so zaprli.

Nova hiša se je zrušila v Zgore

maja	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
9. 9. zv.	736.7	17.5	sr. zahod	jasno	
10. 7. zj.	736.5	12.3	sr. svzvod	del. obl.	
2. pop.	735.4	25.9	sr. zahod	jasno	
9. zv.	736.3	17.0	sl. zahod	"	
11. 7. zj.	737.1	14.6	sr. svzvod	"	
2. pop.	736.3	27.0	sr. jzahod	"	

Srednja včršnjščina in predvčršnjščina temperatura: 17.5 in 18.4°; norm. 13.2° in 13.4°. Padavina v 24 urah 0.0 in 0.0.

Zahvala.

Za vse dokaze sočutja ob bridki izgubi naše ljubljene soproge, oziroma, matere, gospe

Alojzije Schiffrer

izrekamo srčno zahvalo vsem, ki so jo tolazili v njenih težkih zadnjih urah, zahvaljujemo se vsem darovalcem vencev, in vsem, ki so jo spremlili na zadnjem potu ter tako počastili njen spomin.

V Ljubljani, 11. maja 1908.

Žaljujoča obitelj.

„Narodna knjigarna“

želi kupiti

romane „Pod novim orlom“, „Pegam in Lambergar“ ter „Od pluga do krone“.

Stanovanje

na Starem trgu št. 9 v I. nadstr. obstoječe iz 4 sob in pritiklin se odda s 1. avgustom. 1694-1

Več se izve pri hišniku ravnotam.

Nova hiša

z gostilno in več stanovanji, hlevom ter velikim zasajenim vrtom se iz proste roke proda. 1696-1

Kje, pove uprav. „Slov. Naroda“.

Dva izprašana kurjača

se sprejmeta v našo tukajšnjo preddlino in tkalnico. Vstopita lahko takoj.

Ponudbe s kratkim popisom življenja in prepisi izpričeval naj se posiljajo na naslov: Schwarz, Zublin & Co. v Litiji. 1692-1

Zavarovalnica proti ognju s konkurencnimi cenihi išče

agente

za Ljubljano in okrajne zastopnike za deželo. Fiksna plača in velika provizija.

Ponudbe pod „bodočnost“ na uprav. „Slov. Naroda“. 1695-1

Letni občni zbor

„Savinske posojilnice v Žalcu“ registrirana zadruga z neomej. zavezo se vrši

v ponedeljek, 18. maja ob 5. popoldne v zadružni pisarni.

Dnevni red:

1. Poročilo ravnateljstva. 1698
2. Poročilo o izvršeni reviziji.
3. Odobrenje letnega računa.
4. Razdelitev čistega dobička za 1907.
5. Volitev novega odbora in nadzornosti.
6. Razni predlogi in nasveti.

Ako bi občni zbor ob določeni uri ne bil sklepčen, se sklepči na 6. uro popoldne istega dne drugi občni zbor z zgorajšnjim dnevnim redom, ki bo pa sklepčen brez ozira na število navzočih.

Bolnica za živino

Ordinacija od 9. — 11. dop.

163 Telefon štev. 44. 38

Sprejme se takoj ali 1. junija

notarski kandidat

najraje s prakso, v pisarno notarja Jakoba Kogeca v Ležu. 1693-1

Ponudbe z navedbo prakse in plače direktno.

Pozor! Pozor!

Kavarna, Leon'

V Ljubljani 292 18

na Starem trgu št. 30

vsak torek, četrtek in nedeljo

Uso noč odprta.

Na razpolago je najnovejši ameriški biljard in električni klavir.

Z odličnim spoštovanjem

Loo in Fan Pogačnik.

Vozni red

je ravnotek izšel in stane lično vezan

komad 20 vin.

Dobiya se pri

Fr. Igliču, Mestni trg 11.

Kašelj!

Kdo svoje zdravje ljubi, odstrani kašelj.

Kalserjeve

prsne karamele.

a tremi jelkami. Zdravni preizkušeno in pripravljeno pri kašiju in hriposti, kataru, zasilenju in kataru v požirainiku, dušljivem (oslovenjem) kašiju.

5245 not. poverjeni izpričeval potrjuje uspeh pomoči.

Zavoj po 20 in 40 vin., škatljica 80 vin.

Zaloge iznajo: V Orlovi lekarni poleg zelenega mostu v Ljubljani, v lekarni Jos. Mayr v Ljubljani, v dež. lekarni pri Mariji Pomagaj Milana Leusteka v Ljubljani, pri Ubaldu pl. Trnkoczyju in pri G. Piccoliju v Ljubljani. — V Novem mestu v lekarni Karel Andrianic. — V Vipavi v lekarni I. Hus. — V Ribnici v lekarni pri sv. Stefanu Jos. Andol — V Idriji v lekarni Daniel Pirlo. — V Metliki v lekarni Ivan Jurčič, v Radovljici lekarnar A. Roblek, Hinko Brill, lekarnar v Litiji. V Kranju v lekarni Karel Savnik, v Ljubljani v lekarni A. Bohinc pri Kroni. — Jos. Močnik, lekarnar pri Sv. Trojici v Kamniku.

Izdajatelj: Lekarnar Jos. Kralj v Ljubljani.

Telefon: 292 18

1603-15

Moška obleka od 4 gld. naprej.

Deška obleka od 2 "

Otroška obleka od 1 "

„Angleško skladisče oblek“

O. BERNATOVIC

v Ljubljani, Mestni trg štev. 5.

Ferdo Primožič

mizarski mojster 1220-6

Ljubljana, Kalserjeve ulice štev. 5.

Izdaje vsa stavbna in pohištvena dela, oprave gostilenske, hotelov in prodajalnic. — Načrti in proračuni brezplačno.

— Preskrbuje vse vrste parketov in deželi za tla, njih po-

laganje in voščenje, kakor tudi popravo starih in snaženje

stanovanj tu in na deželi. 0 0 0 0 0

Prodaja in pošilja tudi po pošti domače voščile (kuhan vosek).

Solidno delo, točna in cena postrežba.

Reklamno in plakatersko podjetje A. Smole (prej A. Kališ) v prisilni upravi.

P. n. naročnikom navedenega podjetja vladno naznanjam, da se je glasom sklepa c. kr. dež. sodišča v Ljubljani z dne 3. aprila 1908 Cw 25/8/9 dovolila nad gori imenovanim podjetjem prisilna uprava ter sem podpisani postavljen

sekvestrom

glasom sklepa c. kr. okraj. sodišča v Ljubljani odd. V., z dne 1. maja 1908, št. E 850/8/5.

G. A. Smole torej nima nikake pravice niti sprejemati naročil niti plačil.

Vse pošiljative bodisi denarne ali pa naročila, naj se blagovolijo pošiljati podpisemu, kar naj blagovolijo gg. p. n. naročniki vzeti v lastni interesu v vednost.

Z odličnim spoštovanjem

PETER MATELIČ

reklamno in plakatersko podjetje

Ljubljana, Škofoje ulice 14 (v lastni hiši). — Telefon št. 155.

Filialka telefona v trgovini I. Kostevo, Sv. Petra cesta št. 4.

Moderci

v najnovejših modernih oblikah od najcenejše do najboljše vrste. — Planžete peresa iz jekla, trakov, urvice itd. ima v največji izbiru vedno v zalogi

P. Magdić, Ljubljana, Prešernove ul. 7.

Veletrgovina dalmatinskega vina

Br. Novaković

Telefon št. 244. Ljubljana Telefon št. 244.

Lastniki vinogradov na otoku Braču in v Makarskem primorju v Dalmaciji. Priporočajo slav. občinstvu svoja pristna rdeča, črna, bela in dessertna vina; kakor tudi domači tropinovec, konjak, slivovko itd. po primernih cenah.

910 18

Ceniki in vzoreci poštnine prost.

Parna pralnica in likalnica

(z motornim obratom)

4990-11

C. J. Hamann v Ljubljani.

Po vse do srede vsakega tedna v moji trgovini za pranje in likanje oddano moško perilo se lahko pride v soboto istega tedna ali pa se pošlje venkaj.

Perilo se tako varuje. Zmerne cene. Perilo kakor novo.

Ose. kr. avstrijske

državne železnice.

Izvod iz voznega reda.

Veljavlen od dne 1. oktobra 1907. leta

Odhod iz Ljubljane juž. žel.:

6-58 zjutraj. Osebni vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica, d. ž., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak (čez Podrožčico, Češka, Lovčica), Prago.

8-34 zjutraj. Osebni vlak iz Kočevja, Straž-Toplje, Rudolfovega, Grosuplja.

11-15 predpolno. Osebni vlak iz Prague, Celovca, Beljaka juž. žel., čez Podrožčico (čez Podrožčico) Češka, Lovčica, Prago.

žrtva. Med slovensko manjino in italijansko večino je prišlo do sporazumljjenja s tem, da so Slovenci žrtvovali 3 mandate in da so privolili v priklopilje Grete k oklici. Prvotni načrt, kakor ga je bila predložila vlada, je dajal oklici 15, a mestu 68 mandatov, vsega skupaj 83. Predelani načrt skrči skupno število poslancev na 80, a pušča mesto dočlenih 68. V prvotnem načrtu je bila Grete v III. mestnem volilnem okraju, a je sedaj priklopilna oklica. I. okolišanskemu volilnemu razredu je bilo dočlenih 9, a II. razredu 6 poslancev; v predelanem načrtu jih je dočlenih 8 za I., a 4 za II. volilni razred. To so glavne spremembne vladnega načrta. Ta glede teh sprememb se ni batiti, da bi jih vlada ne odobrila. Malo drugače je pa glede dejstva, da je odsek odklonil v vladnem načrtu nahajoče se dočlenilo o obligatoričnosti glasovanja, kajti trdi se, da vlada vztraja pri tem da budi glasovanje obligatorično za vsakega volilca. Odsek je tudi v sprejet zahtevu trgovinske in obrtnice zbornice po 5 mandatih. To je bila tudi spremembna, ki se jej vlada — kakor se trdi — ne bo protivila. Kakor je videti, so bili Slovenci tako popustljivi, ker, ne le da so žrtvovani 3 mandati, ampak so obenem privolili tudi v to, da se III. okolišanski volilni okraj poveča s priklopiljem Grete, ki — to treba reči — gotovo ni Slovencem prijazna! Danes — v ponedeljek — je bil predelani načrt izročen c. kr. namenštvi.

Iz živinodravniške službe. Veterinarski asistent pri tržaškem namenštvi Franc Ček je imenovan za okrajnega živinodravnika s sedežem v Voloski.

Uradniško stavno društvo v Ljubljani je imelo 9. t. m. ob 8. uri zvečer v prostorijah uradniškega gospodarskega društva svoj izvanredni mnogobrojno obiskan občni zbor, koga namen je bil, da se premene na podlagi okvirnih pravil, ki jih je izdelala osrednja zveza državno-uradniških društev na Dunaju, dosedanja pravila in se da zadrugi nova tvrdka. Obenem se je imelo voliti načelstvo in nadzorstvo. Predsednik pripravljalnega odbora, gospod dr. Rupnik, je podal v kratkih orisih stanje dosedanja akcije. Poudarjal je, da bode zadruga na podlagi pravil le kakor občekoristna zadruga deležna državnega kredita, zato so se pač morala pravila preosnovati po vzorih pravilih. Regulativ je tudi že predložen v sankcijo in je pričakovati takoj potem tudi razdelitev od države v ta namen določenih štirih milijonov krov. Razjasniti pa je potreba napačno mnenje, ki se je razširilo med državnim uradništvom, da mora vsak zidati, ako pristopi k zadrugi. Namen zadruge je v prvi vrsti pač ta, da prekrbuje svojim članom zdrava in cenenia stanovanja, katera se dotičenemu ne morejo odpovedati, dokler redno vrši svoje obveznosti. Za posameznike, ki menjajo graditi lastna domovja, se pa bo individualno sklepal ter izključuje občekoristni namen zadruge vsako špekulacijo. Tvrda zadruga je za vse k osrednji zvezi spadajoče zadruge obvezna in naj se glasi: „Ljubljanska občekoristna zadruga za zgradbo stanovanj v osrednji zvezi državno-uradniških društev na Dunaju“ in daje zato tozadevni predlog na glasovanje, ki je bil soglasno sprejet. Radi predloga o premembni pravil se razvije kratka debata, naposlед se pa sklene, da se nova pravila en bloc sprejme. Potem se je vršila volitev načelstva, oziroma nadzorstva po listkih in je bil v načelstvo zadruge voljen ves dosedanji pripravljalni odbor, in sicer gg. dr. Rupnik, dr. Papež, Skušek, Hanuš, Röthl, Urbančič in Bradaščka; v nadzorstvo pa gg. Bezjak, Višnikar, Vesel, Mandelj in Rak. Gospod predsednik dr. Rupnik označi nato, da je z izvolitvijo načelstva, oziroma nadzorstva dnevnih red izčrpan ter izreče vsem zadružnikom zahvalo za zanimanje, ki ga kažejo napram novoosnovani zadrugi, in zaključi zborovanje s pozivom, da naj se zaneso zdrava misel gospodarske samostojnosti med najširše sloje vseh državnih uslužbencev, kojim je namenjena započeta akcija, ker le na ta način bode mogoče paralizirati vedno rastočo draginjo v splošnem gospodarstvu ter bode regulacija plač imela resnično efektivni pomen za poedinca, kar je pač pod sedanjimi razmerami docela iluzorično.

Umrla je gdč. Mici Potokarjeva, prodajalka v Kollmannovi trgovini. Bila je zavedna Slovenka. N. v. m. p.!

Narodnjaki, narodnjakinje! Zatevajte v vseh gostilnah in kavarnah Ciril-Metodove plačilne liste! Hodite le v take gostilne in kavarne, kjer te dobite!

Matica Slovenska ima v sredo, dne 13. maja o 5. popoldne v društvenih prostorijah svojo 159. odborovo sejo s teme dnevnim redom: I. Naznanila predsedništva. II. Potr.

ditev zapisnika. III. Knezove delnice „Narodne tiskarne“. IV. Publikacije za l. 1908: a) rokopisi, b) tisk. V. Pravne za občni zbor. VI. Tajnikovo poročilo. VII. Slučajnosti.

„Slovenski Matel“ je pristopil kot ustanovnik F. r. a. S t u p a r, tajniški pristav c. kr. knetijske družbe kranjske v Ljubljani. Vivat se quens!

Pevsko in glasbeno društvo v Gorici priredi v soboto, dne 16. maja v dvorani „Trgovskega doma“ dijaki koncert

Zveza jugoslovenskih udruženih društev bo imela 20. glavno zborovanje 6., 7. in 8. septembra v Gorici.

Slovensko akademično društvo „Adria“ v Pragi priredi dne 12. maja ob 8. zvečer v vinogradskem „Nar. domu“ soba št. 1 svoj II. redni občni zbor. Gostje, prijatelji društva, dobrodošli!

Za družbo sv. Cirila in Metoda je nabral Mirk Strelc med gosti Strgulčevi gostilni v Begejnah na Notranjskem 10 K 30 v. Mladi Mirko, čast tebi!

Otroško varstvo. Tukajšnji le-karnar gosp. Gabrijel Piccoli je v počaščenje spomina na svojo blagopokojno soprogo gospo Francesco Piccoli roj. Cambiagio naklonil „Društvo za otroško varstvo in mladeničko skrb v sodnem okraju Ljubljana“ vsoto 200 K.

Ljubljanska sekacija notarskega društva priredi dne 16. maja a. t. l. v zgornjih prostorih restavracije „pri Roži“ ob 8. zvečer družabni se-stanek s predavanjem o fideikomisa-rični substituciji in sorodnih institu-cijah med živimi s pravnega in go-spodarskega stališča. Odbor vljudno vabi vse gg. člane in kolege notarje in kandidate, da se tega sestanka za-nesljivo udeleže, ker se bo obenem razgovarjalo in sklepalo o bodočih enakih prireditvah.

Iz Kamnika se nam piše: Dnes, dne 9. t. m., dopoldne ob 9. uri je pogorela hiša Franca Vrhovnika po domači Gornji Kurež na Kosiših pri Kamniku št. 16. Zgorelo mu je vse, še celo lovski pes, katerega je imel na verigi in ga ni bilo moč vsled hudega ognja rešiti, le živino so rešili. Škode ima nad 2000 K. za-varovana je pri „Slaviji“ za 800 K. Začigala mu je 6 let starca hčerka. Ljudje pazite na otroke, saj ravno po njih nastane toliko požarov in nesreč.

Iz Medvodskih občin. V Dolnjem je povek iz Preske, da Grmek še sedaj ne miruje. In kaj je bilo? — Ognjegasci iz Sore so obiskali Grmeka v Komendi, in — Grmek ne miruje! Čudna logika! Mi pa vprašamo: Kdo iz Preske se tako za-nima za g. Grmek? Ali ni v Preski tisto ognjišče, kjer je hudi Grmek kašo kuhal? „Ja“, pomaranč, poma-ranč ...

Vinska pokončja v tukajšnjem deželnem vinski kleti je v soboto privabila tako veliko obiskovalcev. Naše domače vino se gre pač lahko merit z vsakim drugim, pa tudi marsikatero daleč nadkrijuje. V tej sezoni bo samo še ena vinska po-kušnja.

Posebni vlak vozi k otvoritvi grandhotela „Triglav“ v Bohinjsko Bistrico dne 17. maja 1908. Iz Ljubljane odhaja ob 6. uri zjutraj ter pride nekoliko pred 9. uro dopoldne v Boh. Bistrico. Izletniki naredi potem lahko izlet k divnemu Bohinjskemu jezeru in k slapu Savice, ki je ob tem času najimpozantnejši, tako da človeka naravnost očara. Komur je le mogoče, naj se udeleži tega izleta, ker se redko nudi tako ugodna prilika, da si more človek ogledati rajsko krasni Bohinj v tako kratkem času tako popolnoma kakor bo ta dan mogoče. Popoldne ob 2. uri priredi hotel „Triglav“ izboren banket, pri katerem bo svirala popolna ljubljanska Društvena godba. Zvečer bode ob 6. uri koncert. Posebni vlak odhaja točno ob deseti uri zvečer v Ljubljano, kamor dospe približno ob polu 1. uri počasi. Torej 17. maja v Bohinjsko Bistrico. Vlak se ustavi v Škofiji Loki, Kranju, Radovljici in na Jesenicah. Vozne cene: Iz Ljubljane II. razr. 7 K 40 h, III. razr. 4 K. Vozne izkaznice se dobre pri tajniku deželne zveze za tujski promet Fr. Gertnerju in iz posebne prijaznosti v lekarni Trnkocu.

Nova hranilnica in posojilnica. Ustanovila se je „Hranilnica in posojilnica v Dražgošah“ in je v na-prednih rokah.

Novo željsko poslopje zgradi v Kuteževem pri Ilirske Bistrici še letos Stroški znašajo 25.332 K.

Vožnje s čelom čez Save pri Podkraju je dovolila deželne vlade posestniku Antonu Wetzu v Podkraju pri Krškem za dobo petih let.

Magle smrti je umrl v Gorici nadsprevodnik Franc Hahn, doma iz Ljubljane. Bival je stalno v Trstu. Zapustil je vdovo in 7 otrok.

Zastrupljenje s petrolejem. Dveletna Andelina Pelek v Trstu je

ispila precej petroleja, ko ni bilo nikogar izraven. Poklicali so zdravnika, ki je rešil punčko posledic zastrupljenja.

Otrpenje tlinika se je pojavilo v vasi Pušča v okraju Zaprešič na hrvaško-slovenski meji. Zdravstvena oblast je ukrenila potrebno, da se prepreči razširjenje te hude nalezljive bolezni.

Boj na železniškem stroju. Ko je v soboto zjutraj odpeljal vlak iz Celja proti Mariboru, je kurjač Stefan Schuster kar naenkrat odpoval strojedovji pokorščino in ga napadel. Nastal je med njima boj, koncem katerega je kurjač padel s stroja in se pri tem tako nevarno pobil, da najbrž ne bo okreval. Strojedovja je moral z vlakom nazaj v Celje, kjer je dobil drugega kurjača.

Utonil je v Savinji 5letni reje-neo kovaškega mojstra Smodija v Laskem. Padli so štirje v vodo, a rešili so le tri.

Zblaznil je v Mariboru bram-bovski poroč. iz Jičina Rudolf Poklič.

Aretirali so v Gorici 19letnega Hermena Jordana, katerega je iskal deželno sodišče v Celovcu. Jordan je delal v Gorici pri čevljarju Ušaju.

Drevo je pobile nevarno 60 letnega Josipa Kodelja iz Deskel na Gorškem. Ko so sekali drevo, se je zvrnilo nanj. Kodelja leži v gorški bolnišnici.

Tekče stroj je prijel za prste 29letno delavko Marijo Bratataševič v tovarni Ajdovščini. V gorški bolnišnici so ji odrezali dva prsta.

Zaradi ponarejanja denarja so zaprli v Trstu 43letnega delavca Ivanja Facchinija iz Padove. Zoper regnicolo!

Kupčiske razmere v Malti. Tvrde, ki imajo z Malto zveze, dobe v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani važna poročila o tamsojih kupčiskih razmerah.

Št. Vid-Grobelno. Dne 9. t. m. ob 9. uri 56 m. čutili smo pri nas kako močan do 40 sekund trajajoč potres, ki mu je bila smer od severa proti jugu. Šolsko poslopje in predmeti stojeci na omari so se močno stresli in visča slika je padla na tla. Raz stropa je priletel omet — vendar večjih posledic ni bilo. Čutili so potres tudi sosedje.

Poskušen rop. 25letni delavec Franc Oberschlosser je v Trstu po noči napadel dve ženski na cesti in ju hotel oropati. Na njune kljice je prihitela policija, ki je napadalca vzel seboj.

Samomor. V prepad Žlico pri Trbižu je skočil poslovodja Virtič iz Trbiža. Seveda je bil takoj mrtev.

Toča je napravila predvčeraj-šnjim v gorški okolici precej škode zlasti v Dol. Vrtojbi. Kmalu se je začelo.

Dečka Fettich-Frankheima, ki je pred par dnevi odšel od svojih staršev in izginil iz Ljubljane, je po-licija izsledila na Dunaju in ga-prijela.

Sirovi vojaki. V soboto ponoči so trije vojaki tukajšnjega c. in kr. 27. pešpolka, med katerimi je bil eden četovodja, na Sv. Petra cesti nahrulili dva gospoda, s „Kraine-rische Hunde“. Ko jim je eden rekel, da naj gredo le svojo pot dalje, jo je tako dobiti po glavi, da je padel na tla, drugemu pa so izbili, ker se je izognil, le klobuk z glavo. Nato je pa še eden vojak potegnil bodalo, s katerim je kazal svoj pogum. Za-debo bode preiskovala vojska oblast in nam ni natančno znano, kako se je ves dogodek vršil. Javno pa moramo ožigosati, da se predzrne celo c. in kr. vojak vprito četovodje insultirati narodnost, med katero živi in kateri slučajno ne pripada sam, menda res s samo Nemcem priju-bljeno psovko „Hund“. In to ni bilo prvi! Kaj naj pa še pričakujemo od protežiranih in nediscipliniranih Nemcev, ki v narodnem šovinizmu sploh ne poznajo meje?

Rabiljeni vojak. Včeraj dopoldne je v Bergantovem izkuhu pri mizi zaspal nek vojak c. in kr. 17. pešpolka. Ko ga je služkinja zbudila, ji je dal krepko zaušnico, potem tako rogovil po lokalu, da so morali poklicati na pomoč policijo. Tudi ti se je upiral in ga je morala spraviti v varnost z odgonskim vozom.

Iz vlaka skečil. Dne 8. t. m.

je v sežanski okolici med vožnjo skočil skozi okno med postajama Borovnica in Logatec poštega vlaka 23letni odgnanec Aleksander Šabec iz Materije pri Voloski med tem, ko je spremil odgnanski sprevodnik nekega drugega odgnanca na pisoir. Ko je vlak odpeljal, se je Šabec odresel, kakor mokra kokoš in stekel v bližnji gozd.

Belavško gibanje. Včeraj se je pripeljalo iz Amerike 185 Hrvatov in Slovencov, 60 Lahov je šlo na Dunaj, 25 tesarjev se je odpeljalo v Zeitweg, 30 pa na Ogrsko.

Naselj je g. Rado Murnik na Večerni potu pod Rožnikom Ščipalnik v črno usnjatem toku za daljnovidne in ga oddal našemu uredniju.

Izgubljene in najdeno redi. Gdč. Irma Petkova je izgubila de-narnico z manjšo vsoto denarja. — Terezija Horvatova je imela 6 K 46 v denarja. — Stražnik Anton Zubkovč je našel srebrn obesek. — Ga. Ivana Weinbergerjeva je našla denarnico z manjšo vsoto denarja. — Šolska učenka Stefanija Finčeva je našla črn ženski pas. — Na južnem kolodvoru je bila izgubljena oziroma najdena tobačnica s tobakom. — Pred šestimi meseci je bil na Marijinem trgu najden zelenobarvan, dvokolesni voziček, katerega dobi lastnik pri ma-gistratu. — Ga. Terezija Povšetova je izgubila prost bankovec za 10 K. — Neki gospod je izgubil tolar sv. Jurija kot privesek, vreden 24 K. — Zasebnica Ana Skrbecova je iz-gubila zlato žensko uro s srebrno verižico. — Ga. Ana Koširjeva je izgubila zlato zapestnico, vredno 60 K.

Društvena godba ljubljanska koncertuje jutri popoldne v kinematografu „Edison“, Dunajska cesta, nasproti kavarne „Evropa“ in sicer pri predstavah ob 4., 5., 6., 7. in 8. zvečer.

Drobne novice.

Cene železu so se znižale za 1 K.

Zopet madžarska žrtev. Madžarski porotniki so obsodili Vlad Hurbanja zaradi „ščuvanja proti ogrski državi“ v dvomesečno ječo in v globu 1200 K.

Pašić — izvijžgan. V Šabu in Sosnicu je prebijalstvo izvijžgalno ministrskega predsednika Pašića, ki je bil na agitacijskem potovanju. Množice so mu klicale: »Proč s Pašićem! Proč s ljudskeim izdajalem!«

Primanjkaj 100.000 K so zasledili pri češki posojilnici v Nov. Jičinu. Blagajnika Chlobila so zaprli.

Nova hiša</b

Meteorološko poročilo.

Vrhina nad morjem 206. Srednji sračni tlak 736,9 mm.

Čas opazovanja	Cas	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Ura	Vetrovi	Nebo
9. 9. zv.	736,7	17,5	sr. zahod		jasno	
10. 7. zj.	736,5	12,3	sr. svzvod	del. obl.		
• 2. pop.	735,4	25,9	sr. zahod		jasno	
• 9. zv.	736,3	17,0	sl. zahod		"	
11. 7. zj.	737,1	14,6	sr. svzvod	27,0	sr. zahod	"
• 2. pop.	736,3	27,0	sr. zahod		"	

Srednja včravščina in predvčravščina temperatura: 17,5 in 18,4; norm. 13,2° in 13,4°. Padavina v 24 urah 0,0 in 0,0.

Zahvala.

1697

Za vse dokaze sočutja ob bridki izgubi naše ljubljene soprog, ozir. matere, gospe

Alojzije Schiffrer

izrekamo srčno zahvalo vsem, ki so jo tolažili v njenih težkih zadnjih urah, zahvaljujemo se vsem darovalcem vencev, in vsem, ki so jo spremili na zadnjem potu ter tako počastili njen spomin.

V Ljubljani, 11. maja 1908.

Zahvaljujoča obitelj.

Narodna knjigarna

želi kupiti

romane „Pod novim orlom“; „Pegam in Lambergar“ ter „Od pluga do krone“.

Stanovanje

na Starem trgu št. 9 v I. nadstr. obstoječe iz 4 sob in pritiklin se odda s 1. avgustom.

1694-1
Včet se izve pri hišniku ravnotam.

Nova hiša

z gostilno in več stanovanji, hlevom ter velikim zasajenim vrtom se iz proste roke proda.

1696-1
Kje, pove uprav. „Slov. Naroda“.

Dva izpršana kurjača

se sprejmeta v našo tukajšnjo predilnico in tkalnicu. Vstopila lahko takoj.

Ponudbe s kratkim popisom življenja in prepisi izpričeval naj se posiljajo na naslov: Schwarz, Zublin & Co. v Litiji.

1692-1

Zavarovalnica proti ognju s konkurenčnimi ceniki išče

agentne

za Ljubljano in okrajne zastopnike za deželo. Fiksna plača in velika provizija.

Ponudbe pod „bodočnost“ na uprav. „Slov. Naroda“. 1695-1

Letni občni zbor

„Savinske posojilnice v Žalcu“ registrirana zadruga z neomej. zavezo se vrsti

v ponedeljek, 18. maja ob 5. popoldne v zadružni pisarni.

Dnevni red:

1. Poročilo ravnateljstva. 1698
2. Poročilo o izvršeni reviziji.
3. Odobrenje letnega računa.
4. Razdelitev čistega dobička za 1907.
5. Volitev novega odbora in nadzorovštva.
6. Razni predlogi in nasveti.

Ako bi občni zbor ob določeni uri ne bil sklepčen, se sklice na 6. uro popoldne istega dne drugi občni zbor z zgorajšnjim dnevnim redom, ki bo pa sklepčen brez ozira na število navzočih.

Najnovejši

1603-4

Vozni red

je ravnotek izšel in stane lično vezan

komad 20 vln.

Dobiva se pri

Fr. Igliču, Mestni trg 11.

Kašelj!

Kdor avuje zdravje ljubi, odstrani kašelj.

Kaiserjeve

prsne karamele.

s tremi jekkami.

Zdravniško preiskovano in pripovedano pri kašiju in hripcavosti, kateru, zasilenju in kataru v požiralniku, dušiljivem (osovskem) kašiju.

5245 not. poverjeni izpisoval potruje uspeh pomoči.

Zavoj po 20 in 40 vln. škatljice 80 vln.

Zaloge imajo: V Orlovi lekarni poleg želesnega mostu v Ljubljani, v lekarni Jos. Mayr v Ljubljani, v dež. lekarni pri Mariji Pomagaj Milana Lesutka v Ljubljani, pri Ubaldu pl. Trnkočuji in pri G. Piccollu v Ljubljani. V Novem mestu v lekarni Karel Andrijanic. — V Vipavi v lekarni I. Hus. — V Ribnici v lekarni I. Hus. — V Metliki v lekarni Ivan Gjurčič, v Radovljici lekarnar A. Roblek, Hinko Brilli, lekarnar v Litiji. V Kranju v lekarni Karel Savnik, v Ljubljani v lekarni A. Bohinc pri Kroni. — Jos. Močnik, lekarni pri Sv. Trojici v Kamniku.

Z odličnim spoštovanjem

Leo in Fanja Pogačnik.

Pozor! Pozor!

Kavarna, Leon'

V Ljubljani na Starem trgu št. 30 vsak torek, četrtek in nedeljo

VSO noč odprta.

Na razpolago je najnovejši ameriški billiard in električni trični klavir.

Z odličnim spoštovanjem

Leo in Fanja Pogačnik.

Moška obleka od 4 gld. naprej.

Deška obleka od 2 " "

Otroška obleka od 1 " "

„Angleško skladišče oblek“

O. BERNATOVIC

v Ljubljani, Mestni trg štev. 5.

Ferdo Primožič

mizarski mojster

1220-6

Ljubljana, Kaiserjeve ulice štev. 5.

Izdeluje vsa stavbna in pohištvena dela, oprave gostilens.

hotelin in prodajalnic. Načrti in proračuni brezplačno.

Preskrbuje vse vrste parketov in deželic za tla, njih poisanjanje in voščenje, kakor tudi popravo starih in sanjanje

stanovanj tu in na deželi.

Prodaja in pošilja tudi po pošti domače voščilo (kuhani vosek).

Solidno delo, točna in cena postrežba.

Reklamno in plakatersko podjetje A. Smole (prej A. Kališ) v prisilni upravi.

P. n. naročnikom navedenega podjetja vladno naznanjam, da se je glasom sklepa c. kr. dež. sodišča v Ljubljani z dne 3. aprila 1908 Cw 25/8/9 dovolila nad gori imenovanim podjetjem prisilna uprava ter sem podpisani postavljen

sekvestrom

glasom sklepa c. kr. okraj. sodišča v Ljubljani odd. V., z dne 1. maja 1908, št. E 850/8/6.

G. A. Smole torej nima nikake pravice niti sprejemati naročil niti plačil.

Vse pošiljatve bodisi denarne ali pa naročila, naj se blagovolijo pošiljati podpisemu, kar naj blagovolijo gg. p. n. naročniki vzeti v lastnem interesu v vednost.

Z odličnim spoštovanjem

PETER MATELIČ

reklamno in plakatersko podjetje

Ljubljana, Škofoje ulice 14 (v lastni hiši). — Telefon št. 155.

Filialka telefona v trgovini I. Kesteva, Sv. Petra cesta št. 4.

1699

Del. : glavnica K 2.000.000.

promese na 3% zem. kred. srečke L om. po K 5—

promese na 4% ograke hipotečne srečke po K 4—

promese na ograke premijske srečke celo po K 12— polovice K 7—

Vlge na knjizice in na tekoči račun obrestuje po 4 1/2%.

Najnovejši

1603-4

Zobni prušek IREX

v avio-pušči.

Act. matisko oddarjanje pruška. — Novo!

Ideálni izdelek

najnežnejše finosti,

kar si je misliti moči

Vsi louncevi obsegajo ovoj

60 porcijs, zadost za

2 meseca. Cena K 1-20.

I 1128-7

Moderci

v najnovejših modernih oblikah od najcenejše do najboljše vrste. — Planžete peresa iz jekla, trakov, urvice itd. ima v največji izbiri vedno v zalogi

P. Magdić, Ljubljana, Prešernove ul. 7.

Veletrgovina dalmatinskega vina

Br. Novaković

Telefon št. 244. Ljubljana Telefon št. 244.

Lastniki vinogradov na otoku Braču in v Makarskem primorju v Dalmaciji. Priporočajo slav. občinstvu svoja pristna rdeča, črna, bela in dessertna vina; kakor tudi domači tropinovec, konjak, slivovko itd. po primernih cenah.

910 18
Ceniki in vzoreci poštnine prost.

Parna pralnica in likalnica

(z motornim obratom)

C. J. Hamann v Ljubljani.

4190-11

Po vse do srede vsakega tedna v moji trgovini za pranje in likanje oddano moško perilo se lahko pride v soboto istega tedna ali pa se pošlje venkaj.

Perilo se tako varuje. Zmerne cene. Perilo kakor novo.

Oes. kr. avstrijske

državne železnice.

Izvod iz voznega reda.

Veljavен od dne 1. oktobra 1907. leta.

Bohd v Ljubljano jut. žel.

6-58 zjutraj. Osebni vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica, d. ž., Trst, e. kr. drž. žel., Beljak čez Podrožčico, Češka, Prago.

6-57 zjutraj. Osebni vlak v smeri